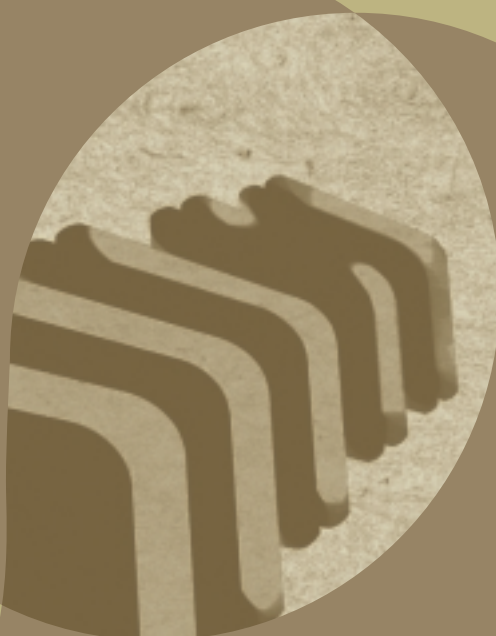

2007^{ko}
MEMORIA

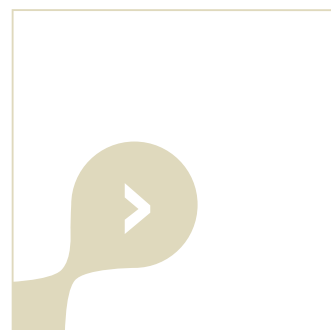

SOZIOLINGUISTIKA
KLUSTERRA◀

2007^{ko}
MEMORIA

SOZIOLINGUISTIKA
KLUSTERRA<

SOZIOLINGUISTIKA KLUSTERRA

ERAKUNDE BAZKIDEAK:

EHU-UPVko Gizarte Psikologia eta
Portaera Zientzien Metodologia Sailak

Udako Euskal Unibertsitateko
Soziolinguistika Saila (UEU)

ELHUYAR Aholkularitza

AZTIKER Soziologia Ikerguna

EMUN Kooperatiba

ARTEZ Euskara Zerbitzua

Eusko Ikaskuntza

EHU-UPVko Soziologia II Saila

Mondragon Unibertsitateko
Humanitate eta Hezkuntza
zientzietako Fakultatea

Topagunea.
Euskara Elkarten Federazioa.

Nafarroako Euskara Teknikarien
Lanbide Elkartea (NETeLE)

Tolosako Udala

Hernaniko Udala

Urtxintxa eskola

Euskaraz Kooperatiba
Elkartea (AEK)

Euskara Kultur Elkargoa

Gipuzkoa Donostia Kutxa

EHU-UPVko Hezkuntzaren
Teoria eta Historia Saila

1	Sar hitza	9
2	Soziolinguistika Klusterra proiektuaren sorrera	11
3	Soziolinguistika Klusterraren osaketa eta antolaketa	12
3.1	Antolaketarako eredua: Klusterra	12
3.2	Soziolinguistika Klusterraren osaketa	12
3.3	Soziolinguistika Klusterraren antolaketa	13
4	Soziolinguistika Klusterraren misioa, bisioa eta balioak	14
4.1	Soziolinguistika Klusterraren misioa	14
4.2	Soziolinguistika Klusterraren bisioa	14
4.3	Soziolinguistika Klusterraren balioak	14
5	Soziolinguistika Klusterraren mapa estrategikoa	15
6	Garatutako proiektuak	16
6.1	Datuak bildu eta bateratu	17
6.1.1	Euskal Herriko Kale Erabileraren V. Neurketa	17
6.1.2	EDB 1.0	17
6.2	Gazteen esparrua	18
6.2.1	ARRUE proiektua	18
6.2.2	Lezoko eta Pasaiaiko haur eta gazteen hizkuntza gaitasuna eta erabilera	19
6.2.3	Gazteen erabilera. Perspektiba eta prospektiba	19
6.3	Arlo sozioekonomikoa	20
6.3.1	ERALAN proiektua	20
6.3.2	Normalizazio Esperientzia Aurreratuen Kasuak bilketa proiektua	20
6.4	Familia transmisioa	21
6.4.1	Buruntzaldeko familia bidezko transmisio programa	21
6.5	Hausnarketa teorikoa bultzatu	22
6.5.1	Hausnartu proiektua	22
6.6	Ezagutzaren dibulgazioa	23
6.6.1	Bat Soziolinguistika Aldizkaria	23
6.6.2	Soziolinguistika Klusterraren webgunea	24
6.6.3	SOZIOLINGUISTIKAZ berri papera	24
6.6.4	Soziolinguistika ikastaroak UEUren udako ikastaroetan	25
6.6.5	Soziolinguistika alorreko Teknikari eta Eragileentzat Formazio Premiak	25
7	Harremanak	26
8	Lankidetzak	27
9	Eskainitako zerbitzuak	28
9.1	Herrietako Euskararen Kale Erabileraren Neurketak	28
10	Soziolinguistika arloko sarea eratzen	31
11	Urteko helburuak eta balantzea	32
11.1	Adierazleen balantzea	33

"Eragile garrantzitsu guztien arteko harremanak (gizartea, gobernuak, industria eta komunitate zientifikoa) estua izan beharko luke, ikerketaren helburuak eta ekintza-programak erabakitzeko eta diseinatzeko, hau da, beharrezkoa da zientziaren, industriaren eta gobernuaren arteko harremanaren dinamika hobeto uztartzea. Beraz, lankidetzak eta sareak lan egitea eredu honen funtsezko elementuak dira" (Euskal Berrikuntza-Sistemaren Liburu Zuria, 2005)

Joan zaigu jada urte berri bat. Soziolinguistika Klusterrak lehen urratsak eman zituenetik hiru urte joan dira eta orain arte egindako lanaren fruituak jasotzen hasiak gara. Garatutako hainbat proiektu-
ren emaitzak, dagoeneko, helburu huts izatetik, ukigarriak, ikusgarriak, izatera igaro dira. Hor ditugu, Euskararen Kale Erabileraren V. Neurketako datuak, hor Proiektuen Erreferentzien bilgunea, Normalkuntza Kasu Aurreratuen argitalpenak... eta memoria honetan azalduta ikusi ahal izango dituzun beste hainbat.

Urteak pasa ahala, soziolinguistika arloa hobeto ezagutuz ere bagoaz. Arlo honek dituen premiak eta beharrak argiago ikusten ditugu orain. Iaz, gure jarduna, soziolinguistika ezagutzaren garapena; ikerketa, garapena eta berrikuntza deritzon arloarekin oso lotuta zegoela eta honek bezala, gureak ere, inbertsioak eta epe luzeko ikuspegia eskatzen zituela adierazten genuen. Hori gero eta nabarmenago ageri zaigu. Ezagutzaren garapenak edo azkenaldian hainbeste azpimarratzen den, berrikuntzak, jardun lerro egonkorra garatzea eskatzen du, sakon garaturiko ikerketak eta horien inguruan antolatutako eragile eta aditu sare sendoa.

Bide beretik, orain artean nabarmen ikusi dugu, administrazioa eta soziolinguistika aplikatuko beste eragile askok, nola edo hala, harremanak gauzatzen dituzten bitartean, unibertsitateko zientzialari gehienak ia erabat bakanduta dabilzala, horietako batzuk soziolinguistikaren interesatuta egon arren. Eta zalantza gutxi dago, I+G+B asmo horretan ezagutza zientifikoa eta, hortaz, zientzialariak ezinbestekoak direla. Gure begietara ondorioa argi dago: euskal soziolinguistikarentzat premia handia da administrazio publikoa, unibertsitatea eta gainontzeko eragileak (lan mundukoak, ikerketa aplikatukoak etab.) elkarlanean jartzea. Orain artean bide horretan zenbait urrats eman badira ere, lan hau plan-teamendu orokor eta iraunkor baten baitan garatu behar litzateke. Izan ere, ezagutza zientifikoa garatzeko saio bakan eta isolatuak ez dira nahikoa izango zientzialariak soziolinguistikara biltzeko; ez behar dugun neurrian, bederen.

Azken buruan, ideia argiak eta asmo sendoa behar dira euskal soziolinguistikako eragile mota horiek euren kezken inguruan elkarrekin jarduteko. Bide horretan, dagoeneko martxan dauden lan-ildo batzuk sar daitezke, baina, era berean, eragile mota horiek guztiak hurbilaziko dituen beste ekimen berri asko landu eta abian jarri beharko da.

Dimentsio berri horren ideia hezurramitzeko, plan eta lan ildo edo ikerketa lerro berriak, administrazioak, unibertsitate esparruko eragileak eta Soziolinguistika Klusterrak elkarrekin diseinatu eta lantzea izango da, ondorengo urteetako gure erronka nagusietako bat.

Bukatzeko, lerro hauetatik ongi etorria eman nahi genioke, aurtengoa (2007an) Soziolinguistika Klusterreko bazkide izateko erabakia hartu duen Gipuzkoa Donostia Kutzari.

Soziolinguistika kluster baten sorrera proiektu hau, **2000ko azaroan “Euskal Soziolinguistika Institutua Sortzen” SIMPOSIUMaren** erakunde antolatzaileek eginiko azterketaren inguruan egituratzen da. Bertan, ezagutza soziolinguistikoaren ikerketa eta zabalpen gune baten gabezia eta beharra jasotzen da, Euskal Herrian hizkuntza normalizazio prozesuan inplikaturik dauden erakundeei eta taldeei –pribatu, publiko zein gizarte mailako– arlo zientifiko-aplikatutik laguntza eskainiko diena, beren jarduteko moduaren gaineko ezagutza eta, ondorioz, beren emaitzak hobetzeko.

Geroztik, Soziolinguistika Klusterra sortzeko ahaleginean **bat egin dute hainbat eragilek**. Horien artean hasieratik daudenak NUP-UPNAko Giza eta Gizarte Zientzien Fakultatea, UPV-EHUko Soziologia I eta II Sailak, Mondragon Unibertsitateko Humanitateak Fakultatea, Udako Euskal Unibertsitatea, Nafarroako Euskara Teknikarien Lanbide Elkartea eta SEI Elkartea. Gerora proiektuarekin bat egin dute Elhuyar Aholkularitzak, Emun Kooperatibak, UPV-EHUko Gizarte Psikologia eta Portaera Zientzien Metodologia Sailak eta Eusko Ikaskuntzak.

Azken urteetan Klusterra sortzearen aldeko bide horretan gaiaren inguruko eztabaidan sakontzen eta adostasunak bilatzen lan egin da: arloko eragileekin aurrez-aurreko bilerak egin dira, eztabaidarako foroak antolatu eta lankidetzarako hitzarmenak sinatu (2001eko maiatzean «Soziolinguistika Institutua Klusterra»ren aldeko Lankidetzeta-Protokoloa, 2001eko azaroan «*SIKeraiki*» Lan-Jardunaldia...).

Azkenik, 2004ko martxoaren 30ean Soziolinguistika Klusterraren eraketa batzarra egin zen Andoaingo Martin Ugalde Kultur Parkean.

Antolaketarako eredua: Klusterra

3.1

Soziolinguistika Klusteraren eraketarako, izenak berak adierazten duenez, **klusterraren eredua** hobetsi da. Izaera guztiz ezberdina duten entitateak organizatiboki elkarren artean lotzeko baliagarria izan daitekeelako eta, gainera, badagoelako lehendik Euskal Herrian beste kluster batzuen eredua –hala nola Ezagutzaren Klusterra– oso lagungarri gerta dakigukeena.

Klusterra taldekatze bat da, esparru jakin batean elkarren artean nolabaiteko lotura, harremana edo interes partekatua duten entitateen, enpresen, eta instituzioen arteko taldekatzeta. Normalki enpresak izaten dira klusteraren muina eta haiekin batera administrazioak, unibertsitateak, formazio zentroak, elkarte profesionalak, edota zerbitzu bereziak.

Kluster baten **funtzioa** da **kooperazio egiturak antolatuz ezagutzaren hedapenari bide egitea** eta berrikuntza sustatzea, horrek guztiak dagokion sektorearen garapenari positiboki eragin diezaion. Klusterrek sinergiak sortzen dituzte. Horrela, erakunde desberdinek euren kabuz aurrera atera ezingo lituzketen proiektuak bideragarri egin litezke.

Soziolinguistika Klusteraren osaketa

3.2

Lehen aipatu bezala, hainbat erakundek bat egin zuten Soziolinguistika Klusterra sortzeko beharrarekin. Batzuk hasieratik izan genituen erakundea sortzeko bultzatzaile eta beste batzuk berriaz, gure erakundeak egin zezakeen lana eta lan horretatik eurek lor zitzaizketen etekinak aztertuta egin ziren bazkide. Egun, 16 erakunde bazkide eta 114 norbanako ditugu. Jarraian duzue Soziolinguistika bazkide erakundeen zerrenda:

Bazkide Sustatzaileak

- > Emun Kooperatiba Elkartea
- > Elhuyar Zubize SLU
- > HUHEZI Koop.E
- > Topagunea. Euskara Elkarleen Federazioa
- > Eusko Ikaskuntza
- > Gipuzkoako Urtxintxa Eskola
- > Tolosako Udala. Euskara Zerbitzua
- > Euskaraz Kooperatiba Elkartea (AEK)
- > Gipuzkoa Donostia Kutxa

Bazkide Erabiltzaileak

- > AZTIKER Ikergunea
- > ARTEZ Euskara Zerbitzua
- > Hernaniko Udala. Euskara Zerbitzua
- > EHU-UPVko Soziologia II saila
- > EHU-UPVko Gizarte Psikologia eta Portaera Zientzien Metodologia Sailak
- > Euskara Kultur Elkargoa
- > EHU-UPVko Hezkuntzaren Teoria eta Historia Saila
- > Udako Euskal Unibertsitatea (UEU)
- > Nafarroako Euskara Teknikarien Lanbide Elkartea (NETeLE)
- > + 114 norbanako

Soziolinguistika Klusterraren antolaketa

3.3

Soziolinguistika Klusterrak hiru organo nagusi ditu. Batetik, Batzar Orokorra dago. Hemen aurreko urteko balantzea onartu eta urteko egitasmoa eztabaidatzeaz gainera, zuzendaritzako kideak aukeratzen dira. Honekin batera, hiru urtean behin Batzar Orokorreko kideak (bazkide guztiak) Soziolinguistika Klusterraren egitasmo estrategikoaren osaketan parte hartzeko aukera dute, horretarako berariaz antolatutako bileren bidez.

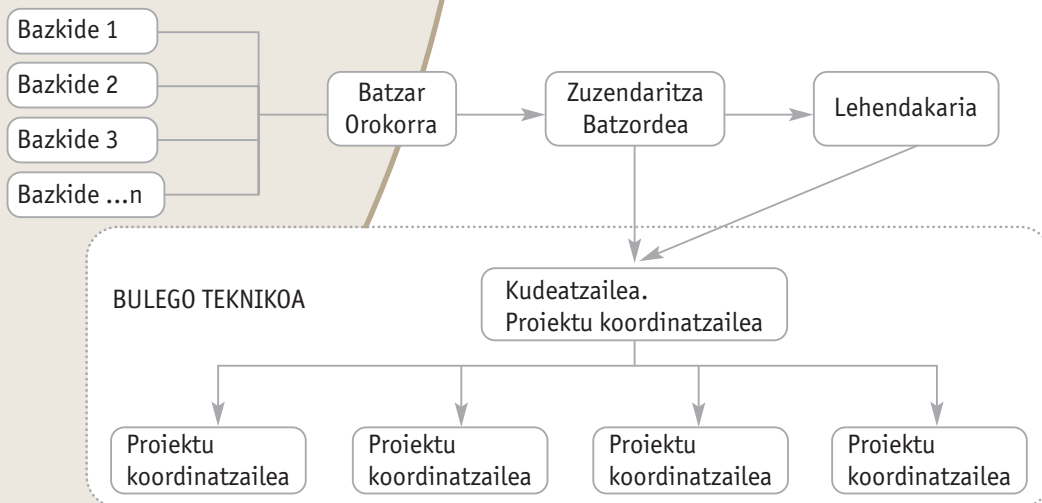
Bestetik, Zuzendaritza Batzordea dugu. Hausnarketa estrategikoan eta urteko kudeaketa planean ezarritako helburuak betetzeko unean-unean beharrezko erabakiak hartu eta beharrezko egokitzapenak egitea da organo honen zeregin nagusia. Ondorengoek osatzen dute

- Imanol Larrea (Emun Kooperatiba). Lehendakaria
- Aizpea Otaegi (Elhuyar Aholkularitza)
- Iker Salaberria. Idazkaria
- J. Inazio Marko (EHU-UPVko Hezkuntzaren Teoria eta Historia Saila)
- Karmele Perez (Mondragon Unibertsitateko Humanitate eta Hezkuntza Zientzietako Fakultatea)
- Iñaki Martinez de Luna (Eusko Ikaskuntza)
- Castillo Suarez (Topagunea)
- Aitziber Sarasola (AEK)

Bukatzeko, proiektu eta jardura desberdinen garapenez arduratzen den bulego teknikoa dugu. Lan talde honetan berrikuntzak egon dira eta kide berriak hasi dira lanean. 2007an ondorengo teknikariak izan ginen Soziolinguistika Klusterrean lanean:

- Asier Basurto
- Iker Salaberria. Kudeatzailea
- Lionel Joly
- Maite Egaña. Administraria
- Oihana Lujanbio
- Olatz Altuna
- Pablo Suberbiola

SOZIOLINGUISTIKA KLUSTERRAREN ORGANIGRAMA

Soziolinguistika Klustraren misioa

4.1

Soziolinguistika Klustraren misioa euskararen berreskurapenerako eta normalizatorako soziolinguistika ezagutza garatzea da. Horretarako, azpiegitura, baliabide, eta baldintza egokiak sortzea, esparru teoriko eta aplikatuaren arteko zubiak eraikitzea, eta arloko eragileekin hausnarketarako zein lankidetzarako bilgune-sareak osatzea.

Soziolinguistika Klustraren bisioa

4.2

Soziolinguistika Klusterra euskararen soziolinguistikan erreferente nagusi izango den erakundea izango da; bertako eta kanpoko eragileekin harremanak izango dituen eta proiektu kooperatiboen bidez eta behar besteko autonomiaz bere bazkideen interesei zein euskararen berreskurapen prozesuaren ezagutza beharrei erantzungo diena.

Soziolinguistika Klustraren balioak

4.3

1. Euskararen hizkuntza komunitatea bere osotasunean aintzat harturik jardutea
2. Bazkideen interes eta proposamenetatik abiatuz, proiektu kolektiboak garatzea
3. Bazkideen jarduera errespetatzea eta indartzea, konkurrentzia saihestuz eta osagarritasunak bilatuz
4. Komunikazioa egoki landuta, irudi profesionala ematea
5. Ekimen aplikatua arreta bereziz lantzea
6. Bazkideek etekinak jasotzea eta neurtzea
7. Klusterrak erantzukizun sozialez jokatu du, gizarte mailan bere emaitzak zabalduz

Soziolinguistika Klusterraren Egitasmo Estrategikoa diseinatzerakoan "Balanced Scorecard" edo Gida Panel Integralaren eredu jarraitu dugu, beti ere gurea bezalako erakunde baten ezaugarrietara egokituz.

Eredu horren arabera, abiapuntua aurreko atalean ikusi dugun ikuspegi estrategikoa definitzea izan da. Hori egin ostean, helburu estrategikoak definitu dira lau mailatan banatuta:

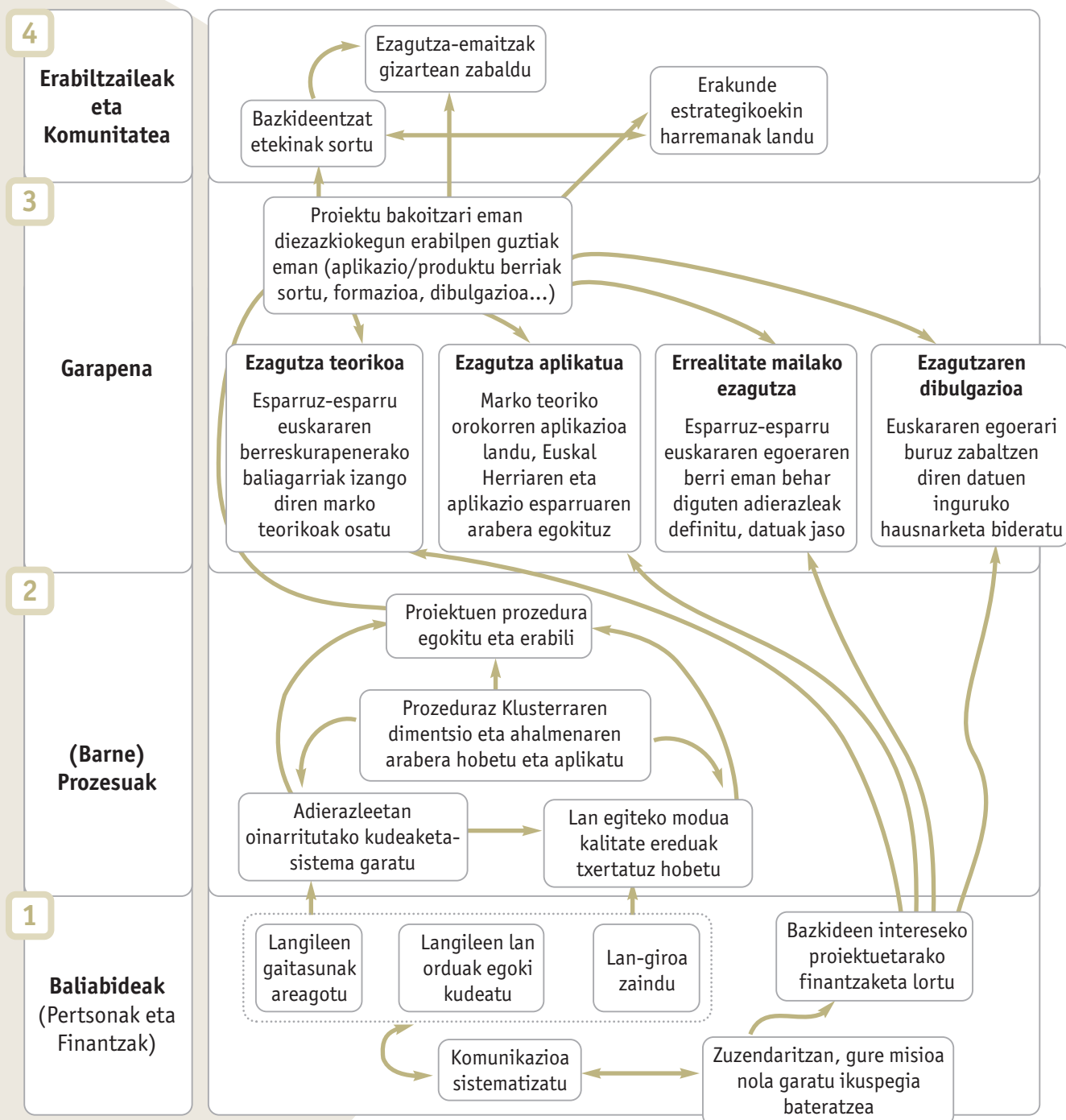
Baliabideak: Baliabide pertsonal eta materialen atalari dagokio.

Prozesuak: Gure lanaren antolaketarako abian jarzen ditugun sistemei eta kudeaketa ereduari dagokio.

Garapena: Gure misio eta bisioa lortzeko zer egiten dugun.

Erabiltzaileak eta komunitatea: Gure misio eta bisioa lortzeko zer eskaini behar diogun erabiltzaile eta komunitateari.

MAPA ESTRATEGIKOA

Garatutako proiektuak

SOZIOLINGUISTIKA KLUSTERRA 2007ko MEMORIA

Jarraian duzue, Soziolinguistika Klusterrak 2007 urtean garatu dituen proiektuei buruzko informazioa. Sarreran aipatu bezala, gure proiektuak lan lerro batzuen baitan antolatu ditugu. Hortaz, hemen duzue, lan lerro hauetan landukoa. Hemen, proiektu bakoitzaren inguruko oinarri – oinarrizko informazioa topatuko duzuela, hauen inguruko informazioa sakonagoa eskuratu nahi izanez gero, bazkideok, gure webgunean topatu ahal izango duzue eta gainontzeko, proiektuetako koordinatzaileekin harremanetan jartzera gonbidatzen zaituztegu.

6.1 Datuak bildu eta bateratu

6.1.1 Euskal Herriko Kale Erabileraren V. Neurketa

6.1.2 EDB 1.0

6.2 Gazteen esparrua

6.2.1 ARRUE proiektua

6.2.2 Lezoko eta Pasaiko haur eta gazteen hizkuntza gaitasuna eta erabilera

6.2.3 Gazteen erabilera. Perspektiba eta prospektiba

6.3 Arlo sozioekonomikoa

6.3.1 ERALAN proiektua

6.3.2 Normalizazio Esperientzia Aurreratuen Kasuak bilketa proiektua

6.4 Familia transmisioa

6.4.1 Buruntzaldeko familia bidezko transmisio programa

6.5 Hausnarketa teorikoa bultzatu

6.5.1 Hausnartu proiektua

6.6 Ezagutzaren dibulgazioa

6.6.1 Bat Soziolinguistika Aldizkaria

6.6.2 Soziolinguistika Klusterraren webgunea

6.6.3 SOZIOLINGUISTIKAZ berri papera

6.6.4 Soziolinguistika ikastaroak UEUren udako ikastaroetan

6.6.5 Soziolinguistika alorreko Teknikari eta Eragileentzat Formazio Premiak

Datuak bildu eta bateratu

6.1

Euskararen egoera zein den aztertu ahal izateko beharrezko datuak bildu eta hauek, konparatu ahal izateko moduan eskaintzea bilatzen du lan lerro honek. Horretarako, datu bilketa zuzena egiteaz gain, datu berriak biltzeko metodologiak doitzea edota egun erabiltzen diren metodologiak bateratzea dira, besteak beste, aurreikusten ditugun proiektuetarako oinarriak.

6.1.1

Euskal Herriko Kale Erabileraren V. Neurketa

Koordinatzailea: Olatz Altuna
olatz@soziolinguistika.org

"Zenbat erabiltzen da euskara kalean?" Galdera horixe da, bere horretan, hemen aurkeztzen den ikerketa motibatu duena. Galdera horri erantzun nahiak eraman gintuen kale-erabilera neurtzen hastera, eta halaber ekarri gaitu, neurraldiz neurraldi, honako honetara. Proiektu honetan, batzorde zientifikoan lankide izan ditugu, Eusko Ikaskuntzako Iñaki Martinez de Luna, EHU-UPVko Gizarte Psikologia eta Portaera Zientzien Metodologia Saileko Xabier Isasi eta Nafarroako Euskara Teknikarien Lanbide Elkarteko Rosa Ramos.

Lau bertute nagusi ditu, ikerketa honek. Lehena, zuzenean behatutako datua jasotzen duela, inori ezer galdetu gabe, kalean entzuten dena, alegia. Bigarrena, hizkuntza normalkuntzaren ikuspegitik hain garrantzizkoa den erabilerari buruzko datua jasotzen duela. Hirugarrena, berriz, kalean eginiko hizkuntza erabileraren datua jasotzen duela. Alegia, erabilera esparru informal batean, hiztunari hizkuntza bat ala bestea erabiltzeko zuzenean eragiten ez dion eremu batean jasotzen direla datuak. Laugarrena, berriz, Euskal Herri osoko datuak eskaintzea.

6.1.2

EDB 1.0

Koordinatzailea: Olatz Altuna
olatz@soziolinguistika.org

EDB 1.0 euskararen datu estatistikoaren biltegi bat da. Iturri batetik eta bestetik datu asko jasotzen dira, euskaldunei buruzko datu demolinguitikoak osatu gabe eta sakabanatuak daude, EDBren lehen bertsio honek datu horietako batzuk bildu eta bateratu egin ditu. Horrez gain, Euskal Herri mailako datuak eskuratzeko estimazioak egin dira.

Proiektuaren ekarpenak hiru alderditan laburbil ditzakegu: lurraldeen zehaztapena, datuen osotasuna eta datuak bateratzeko erabili den metodologia.

Lehenengo bertsio honetan, hiru informazio mota aurkeztzen ditugu: euskararen ezagutzari buruzko datuak, erabilerari buruzkoak eta euskarak hezkuntzan duen tokia buruzkoak.

2006an Kale Erabileraren V. Neurketa egin genuenez, adierazle honi dagozkion **datuak eskuragarri eta erraz ulertzeko moduan** jartzea izan da aurtengo lan nagusia.

Gazteen esparrua

6.2

Gazteen esparrua arreta gune bihurtzen ari da azken urteetan. Etorkizuneko jendartea osatzeko oinarria dira eta azken urteetako ahalegin nagusia, hezkuntza formalaren bidetik, euren euskarazko gaitasuna bermatzera bideratu izan da. Denborak erakutsi digu, ordea, hezkuntzaren bidez soilik, nekez euskaldunduko direla belaunaldi berriak eta gainera, jendarte esparru honetako ezagutzak gora egin arren, erabileraz ez dela ari erritmo berean hazten. Hortaz, Soziolinguistika Klusterrak ere lehentasunez landu beharreko jendarte esparrua kontsideratzen du gazteena.

6.2.1

ARRUE proiektua

Koordinatzailea: Pablo Suberbiola
pablo@soziolinguistika.org

Ikasleen eskola-giroko hizkuntzen erabileraren inguruko ikerketa da Arrue proiektua. Ikasleek eskola-giroan euskara zenbat erabiltzen duten, eta bereziki erabileraren horretan zein aldagaik eragiten duten aztertzea da proiektuaren xede nagusia. Hezkuntza Sailarekin lankidetzan garatzen ari garen proiektu honek bosgarren ikasturtea abiatu du aurten (2007-2008) eta orain artean bezala Eusko Ikaskuntza Iñaki Martinez de Luna ari da zuzendari lanetan.

2007 urtean zehar hiru izan dira proiektuaren zeregin nagusiak: lehena, 2006-2007 ikasturteko datu jasoketa amaitu, informazioa aztertu eta ondorioak ateratzea (EAEko zazpi ikastetxetan eginiko *Kasu Azterketa*). Bigarren zeregina, Hezkuntza Sailarekin 2007-2008 ikasturteko metodologia diseinatu eta datu jasoketa bideratzea ikastetxeetan (aurreko bi ikasturteetan bezala, LMH6ko ikasleen artean, 48 ikastetxe). Eta hirugarrena: Arrue programaren lehen argitalpena prestatzea. Argitalpenak programaren helburuak, 2004tik 2007rako neurketak eta analisisien emaitzak eta ondorioak jasoko ditu, hiru hizkuntzatan kaleratuko da (euskaraz, gaztelaniaz eta ingelesez) eta 2008ko ekainerako aurreikusita dago.

Aurtengo etekin nagusiak, bazkideen artean zabalduko "Txosten Orokorra" (argitalpenaren oinarrietako bat), ekainean Eibarren Arrueren metodologiaren eta emaitzen inguruan antolatutako jardunaldia eta Jasone Cenoz-ekin lankidetzan *Language, Culture and Curriculum* nazioarteko aldizkarirako prestatutako artikulua izan dira.

6.2.2

Lezoko eta Pasaiaiko haur eta gazteen hizkuntza gaitasuna eta erabilera

Koordinatzailea: Lionel Joly
lionel@soziolinguistika.org

Lezoko eta Pasaiaiko Udalek herrian euskararen erabilera zenbatekoa eta nolakoa den neurtu eta ikertu izan dute azken 10-15 urteotan. 2005-2006 urteetan zehar ikerketa berri bat egiteko interesa adierazi zuten: haur eta gazteen euskarazko gaitasunean sumatzen diren gabeziak aztertu nahi zituzten eta, kale erabileran behatutako erabilera mailak kontuan hartuta, egoeraren irakurketa kualifikatu bat egin.

Soziolinguistika Klusterrak eskaera hau jasota, ezagutza metodologikoan sakontzeko baliatu nahi izan du. Horrela, Klusterrak berak landu izan duen eta, oraindik orain, gutxitan erabilia izan den Gazteen Euskararen Erabileraren Neurketa eta Lore Erriondok eta Xabier Isasik garatutako Elebiduntasun Testak erabili ditu datu bilketa osatzeko.

2006an datuak jaso ondoren, 2007an zehar aditu talde baten laguntzarekin emaitzen interpretazioan sakondu dugu.

6.2.3

Gazteen erabilera. Perspektiba eta prospektiba

Koordinatzailea: Oihana Lujanbio
oihana@soziolinguistika.org

Azken urteetan, eskola bidez soilik euskalduntutako lehen belaunaldiak ezagutzen ari gara eta aldi berean, eskola bidez soilik euskalduntzeak dituen mugak agerian geratzen ari dira. Baina zein ekimen jarri da martxan gazteen euskararen erabilera areagotzeko? Zein ekimenek izan du arrakasta eta zeinek ez? Zein ikerketa eta ekarpen teoriko har dezakegu oinarri gisa? Galdera ugari eta guztiei erantzuteko bilaketa lan sakona egin behar.

Proiektu honen bidez, hain zuzen, horixe da egin asmo duguna: bilatu. Bilatu, batetik, azken hamarkadetan gazteen erabilerari lotuta egin diren ikerketak, argitalpenak eta esperientzia praktikoak, horiek modu sistematikoan biltzeko oinarria osatuz. Bestetik, bilatu, bildutako materiala oinarri hartuta, aurrera begira zein bideetatik jo behar genukeen, zein ikerketa den beharrezko, zein gogoeta, zein ekimen aplikatu... Horretarako, esparru hau hain ongi ezagutzen duten Gipuzkoako Urtxintxa Eskolarekin eta Topagunearekin aritu gara elkarlanean.

Proiektu honi esker, gazteen hizkuntza erabileraren inguruan egindako lanen **datu - basea** osatu dugu (106 sarrera dituen). Bide honetan, **datu hauek jasotzeko irizpideak** ere zehaztu ditugu. Azken emaitza, bildutakoaren eta aurrera begirako eginbeharrean gaineen **adituek egindako gogoetak** izango genituzke.

Arlo sozioekonomikoa

6.3

Soziolinguistika Klusterrak arlo sozioekonomikoa lan larri nagusi gisa kontsideratzeko bi arrazoi nagusi ditu. Batetik, berreuskalduntze prozesuari begira arlo honek duen garrantzia. Argi dago pertsona helduok eguneko denboraren zati handi bat esparru honetan igarotzen dugula, modu horretan, gure bizitzako zati handi bat lan munduak eratzen, moldatzen eta mugatzen du. Honek, beraz, eragin nabarmena du langile guztion euskalduntzean.

Bestetik, Kluster moduan, gure bazkideen premiei erantzuteko zeregina dugu: gure balioetan jasoa dugu *"bazkideen interes eta proposamenetatik abiatuz, proiektu kolektiboak garatzea"*. Hortaz, arlo sozioekonomikoan maila aplikatuan lanean dabiltzan gure bazkideei begira arlo honen inguruko soziolinguistika ezagutza garatzea beharrezkotzat jo dugu.

6.3.1

ERALAN proiektua

Koordinatzailea: Oihana Lujanbio
oihana@soziolinguistika.org

Zergatik da lan mundua, oraindik, hain esparru erdalduna? Zer egin liteke lan munduko normalizazio ahaleginak hobetzeko? Galdera hauei erantzun errazik ematea ez genuen espero, horregatik abiatu genuen oinarri gisa ikerketa-ekin-tza metodoa darabilen proiektu hau. Horrela, ikerketa prozesu bat sistematizatu nahi izan dugu lan giroko hizkuntza erabileran eragiten duten aldagaiak eta portaerak identifikatu eta, horiek abiapuntu, lan alorreko normalizazio egitasmoen hobekuntzarako *eskuartze-proposamen* positiboak formulatzera iristeko.

Bizkaiko Foru Aldundiarekin elkarlanean eta Gipuzkoako Foru Aldundiaren laguntzarekin garatutako proiektua da. Bestalde, Soziolinguistika Klusterreko bazkide diren Emun Kooperatiba Elkarteak eta Elhuyar Aholkularitzak ere proiektu honetan parte hartzen dute, Hezkuntzaren Teoria eta Historia Saileko J. Inazio Markoren zuzendaritzapean.

Proiektu honen etekin nabariak bi izan dira. Batetik, proiektuaren inguruko artikulua eta dokumentu interesgarrienak biltzera bideratutako **Erreferentzien Bilgunea**. Bestetik, gogoeta, kontraste eta eztabaida sakonen emaitza izan den **aldagaien analisi - matrizea**. 2007an, aldagai horietako batzuetan positiboki eragiteko ekimenak abiatu dira lagin gisa hartutako zenbait erakunde - eremutan. Esperientzia horien inguruko informazioa bildu eta ikasgaiak ateratzea izango da hurrengo lana. Horrekin batera, 2008rako orain arteko ibilbidea azaldu eta ezagutzera emateko liburu bat argitaratzea eta jardunaldi bat antolatzea aurreikusi ditugu.

6.3.2

Normalizazio Esperientzia Aurreratuen Kasuak biltzea proiektua

Koordinatzailea: Oihana Lujanbio
oihana@soziolinguistika.org

Ongi eginikotik ikasi egin behar dela diote. Ideia hori du proiektu honek oinarri. Hizkuntza normalizazio prozesuan emaitza onak lortu dituzten erakundeek kasuak aztertzen ditu. Horrela, euren emaitza onen jatorria hobeki ezagutu eta esperientzia hauetatik ikasi ahal izateko.

Mondragon Unibertsitateko HUHEZI fakultateko Karmele Perezen gidaritzapean eta lehendik ere kasuen azterketak egin izan dituen Ezagutzaren Klusterrarekin elkarlanean aritu gara proiektua garatzen. 2006an proiektuaren oinarrizko diseinua, planifikazioa eta kasuak aztertzeko metodologia landu genituen. 2007an, jarritako irizpideen arabera, Elay eta Eika enpresetako kasuak aztertu eta hauen inguruko argitalpenak prestatu ditugu.

Familia transmisioa

6.4

Euskararen berreskurapena lortzeko, ezinbestekoa da, belaunez-belauneko hizkuntza transmisioa bermatzea. Horretarako, hezkuntzak zeregin garrantzitsua duen arren, ikerketa gehienek erakusten dute, belau-naldi berrien hizkuntzaren erabilera bermatzeko, hori bezain garrantzitsua dela familia bidez eginiko hizkuntza transmisioa. Hortaz, honen inguruan, ikerketa eta esperientzia desberdinak abian jartzea ezinbestekotzat jotzen dugu.

6.4.1

Buruntzaldeko familia bidezko transmisio programa

Koordinatzailea: Pablo Suberbiola
pablo@soziolinguistika.org

Argi dago hizkuntzaren transmisioa bermatzeko etxeko hizkuntzak garrantzia berezia duela. Eragin al daiteke, ordea, horrelako esparru batean? Eta hala balitz, nola? Buruntzaldeko Euskara Zerbitzuek 2005-06 ikasturtean "Etxeko hizkuntzan eragiteko egitasmoa" prestatu zuten. Egitasmoaren helburua *"familietan eragitea da"*. Kasu batzuetan euskara bikote- eta familia-hizkuntza bihur dadin eguneroko erabileran eta, beste batzuetan, ahalik eta presentziarik gehien izatea lortzeko. Buruntzaldeko ekimenari erantzunez, Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzak proiektuari babesa eskaini dio eta bere egin du. Soziolinguistika Klusterra, HABE, HPS eta Buruntzaldeko teknikariekin batera ari da proiektuan, beronen aplikazioan atal batzuen ardura harturik.

Soziolinguistika Klusterrak 2006an zehar gurasoei eta ikastetxeei zein informazio eta nola eman hausnartu eta prestatu zuen lantaldean parte hartu zuen. Horrekin batera, Kike Amonarrizekin (Soziolinguista eta umoregilea) gurasoei hitzaldiak eskaini genizkien, osatutako materiala banatzeko eta honi ematen zioten erabileraren jarraipena egin genuen proiektu honetan parte hartu zuten sei ikastetxeetan.

2006-2007 ikasturtean zehar, Buruntzaldeko Transmisio programa ikastetxe gehiagotara zabaltzea erabaki zen. Programa zabaltzeko ikastetxez ikastetxe informazioa bildu eta jarraipena egitea izan dira 2007an Klusterrak bere gain harturiko ardurak, eta Lasarte-Oriako Ttakun Kultur Elkartearekin lankidetzan garatu ditu. 2007-2008 ikasturtearen lehen hilabeteetan, berriz, bi gai bideratzera zuzendu ditugu gure pausoak: irakasleen prestakuntza hobetzeko *"Ikastetxea eta familia bidezko hizkuntza-transmisioa"* mintegia antolatzea, Urtxintxa Eskolaren bitartez, eta *"Biko-teen artean hizkuntza ohituren aldaketa. Ikerketa-lana"* definitzea, Pello Jauregirekin batera (EHUko Hezkuntza-ren Teoria eta Historia saila).

Proiektu honek utzi dituen etekin edo emaitzetan, batetik, ikasturtean eginiko lanak eta hausnarketak jasotzen dituen **2006-2007 ikasturteko memoria** dugu, eta bestetik, 2007-2008 ikasturtean ikastetxeetan zabaldu den **"Hitzak ez du antzik jaboiarekin"** DVDa, Klusterreko bazkideei ere banatu zaiena.

Hausnarketa teorikoa bultzatu

6.5

Hizkuntzaren berreskurapen bidean, argi dago ezagutza aplikatua lantzea ezinbestekoa dela. Baina, ezagutza aplikatu horiek oinarritzko teoria batzuetatik jaso behar du bere funtsa. Oinarritzko edo purua deritzon ikerketa eta hemendik atera litekeen ezagutza garatzea, beraz, behar – beharrezkoa zaigu. Hone-tarako, gune naturala unibertsitatea izan ohi da, baina, oraingoz behintzat, esparru honek soziolinguistika arloa ez duenez behar beste lantzen, Soziolinguistika Klusterraren erronka da, unibertsitateko irakasleak soziolinguistikaren ikerketa lerro hauetara erakartzea.

6.5.1

Hausnartu proiektua

Koordinatzailea: Lionel Joly
lionel@soziolinguistika.org

Eremu unibertsitarioko eragile eta ikerlari gehien-gehienek ez dute euskal soziolinguistika jomugatzat hartzen (hizkuntzalariek burutzen duten corpusaren gaineko jardun ugariak salbu). Politika instituzionala eta euskalgintza, berriz, interbentzio planetan eta egitasmo aplikatuetan dabilta erabat murgilduta, jardun teorikotik dezente urrunduta.

Hala ere, zientziaren hainbat eremuk, eta zehatzago, gizarte zientziek euskal soziolinguistikari egin diezaiokeen ekarpena, handia da, duda izpirik gabe. Are gehiago, alor zientifiko horretan dauden profesionalak ugariak eta kualifikatuak direla kontuan hartuz gero.

Kontua da euskal soziolinguistikak aurrerapauso sendo eta emankorrak emango baditu, eremu hori jakituria zientifikoaren eskutik jorratu eta horretan sakontzea ezinbestekoa dela. Hortaz, gizarte zientzietako profesionalak euskal soziolinguistikaren eremuan euren ezagutza eta eskarmentu zientifikoak erabil ditzatela bilatu eta bultzatu behar dela uste dugu. Asmo horrekin jaio da proiektu hau, hain zuzen. Horrela, ezagutza esparru desberdinetako (antropologia, psikologia, soziologia...) adituei, euren ezagutza, soziolinguistikaren esparruan nola erabili genezakeen lantzeko eskatuko diegu. Horretarako, artikulua bereziak idazteko beka edo laguntzak eskainiko dizkiegu.

Proiektu honek lehen urratsak eman ditu 2007an. Proiektuaren diseinuan sakondu, funtzionamendu irizpideak zehaztu eta lehen artikulua eskuratu dugu. Ferran Suay i Lerma eta Gemma Sanginés Sáiz psikologoen landutako “Hizkuntza sumisioa analizatzeko eta esku hartzeko eredu bat” artikulua, hain zuzen.

Ezagutzaren dibulgazioa

6.6

Soziolinguistikaren inguruan garatutako ezagutza hizkuntza normalkuntzari benetako bultzada eman diezaion, beharrezkoa da ezagutza honen dibulgazioa behar bezala lantzea. Dibulgazio lan hau egiteko bi bide nagusi jorratu beharra ikusten dugu. Batetik, argitalpenen bidez, informazioa hedatuaz. Bestetik, formazioaren bidez, ezagutza hori transmitituaz.

6.6.1

Bat Soziolinguistika Aldizkaria

Koordinatzailea: Lionel Joly
lionel@soziolinguistika.org

Jose Luis Alvarez Enparantzak, Txillardegik, esana da euskararen berreskurapena lortuko badugu ezinbestekoa dela: batetik, hizkuntzaren alorreko fenomenoak ahalik eta ongien ezagutzea; eta bestetik, hizkuntza pizkundean herria bera interesatzea. Bi ideia horiei erantzuteko asmoa duen tresna da Bat Soziolinguistika Aldizkaria.

Horrela, Soziolinguistika Klusterrak BAT Soziolinguistika aldizkarian argitaratu diren artikuluguztiak edonoren eskura jartzen ditu, bildutako ezagutzaren zabalpena egiteko. Horretarako, bere webgunean (www.soziolinguistika.org) eskaintzen ditu eta hauek ahalik eta modurik eroso edota errazenean aurkitu ahal izateko, bilatzaile bat sortu eta garatu dugu

Jarraian dituzue 2008an zehar argitaratu diren zenbakiak:

62. zenbakia. Martxoa: Helduen euskalduntze-alfabetatzea.

63. zenbakia. Ekaina: Euskararen erabilera eskola – orduz kanpo

64. zenbakia. Iraila: Kale Erabileraren V. Neurketa, 2006. Emaizak, azterketak, gogoetak

65. zenbaki. Abendua: Euskal Herriko kulturak eta euskara

6.6.2

Soziolinguistika Klusterraren webgunea

Koordinatzailea: Maite Egaña
maite@soziolinguistika.org

Soziolinguistika Klusterraren webgunea, egiten dugun lanaren erakusleho nagusia du. Horrela, Bat Soziolinguistika aldizkariarekin batera, gure proiektuen bidez garatutako ezagutza gure bazkideen eta, orokorrean, jendartearen esku jartzeko tresna nagusia du.

Bestetik, Soziolinguistika Klusterreko kideei eta proiektuetan parte hartzen ari diren aditu eta bazkideei begira, proiektu bakoitzaren bilakaera kontsultatu ahal izateko, proiektuetan sortutako informazioa trukatu ahal izateko, bileren aktak eta bestelakoak webgunetik eskuratzeko... aukera eskainiz, gure proiektuak sarearen abantaila eta aukerak aprobetxatuz garatu ahal izateko tresna ere bada gure webgunea.

Honi guztiari begira, 2007an emaniko urrats nagusiak ondorengoak izan dira:

Webgunearen itzulpena gaztelerara. Lehen esan dugun bezala, gure webgunea, gure lanaren erakusleho nagusia du. Nazioartean ere hala da, noski, eta horregatik, leho hau beste herrialdeetara zabalki egon dadin, webgunea beste hizkuntzetara itzultzeari ekin diogu. Aurtengoa gaztelerazko itzulpena osatu du.

Azkenik, proiektuz proiektu bildutako erreferentziak, antzeko lanak egin nahi dituen edonorentzat interesgarriak izan daitezkeela uste du. Asmo horrekin, Proiektuetako Erreferentzien Bilgunea osatu du. Atal honetan, esan bezala, gure proiektuak garatzeko baliagarriak suertatu zaizkigun erreferentzia mota desberdinak (artikuluak, liburuak, tesiak...) bildu ditugu. Egun 314 sarrerak osatzen dute bilgunea.

6.6.3

SOZIOLINGUISTIKAZ berri papera

Koordinatzailea: Maite Egaña
maite@soziolinguistika.org

SOZIOLINGUISTIKA BERRIPAPER ELEKTRONIKOA euskararen normalizazioarekin loturiko edota soziolinguistika arloko gaien inguruko informazioa zabaltzeko sorturiko orri elektronikoa da. Soziolinguistika Klusterrak atundu eta doan zabaltzen du, web bidez eta posta elektroniko mezu bidez, arlo honetan interesa duten guztientzat.

Soziolinguistikaz berripapera euskarri elektronikoan soilik banatzen da, eta formatu laburrean, kasu bakoitzean informazio zabalagoa eskuratzeko dagokion helbide elektronikoaren lotura bertan jarri.

Soziolinguistikaz berripapera bi hilabete behingo maiztasunez 800 bat helbidetara zabaltzen da. Tartean dira udaletako euskara zerbitzuak, euskara elkarteak, erakunde ezberdinetako euskara teknikariak, irakas-kuntza arloan normalkuntza plangintzetan dihardutenak, unibertsitateko irakasleak, euskaltegiak...

6.6.4

**Soziolinguistika ikastaroak
UEUren udako ikastaroetan**

Koordinatzailea: Lionel Joly
lionel@soziolinguistika.org

UEUko ikastaroek aukera paregabea eskaintzen dute, urtean zeharreko jardun itogarritik distantzia hartu eta soziolinguistikaren inguruko gogoetak eta elkarriketak partekatzeke. Aurtengo ikastaroetarako hizkuntza normalkuntza plangintzen alderdi teoriko, nahiz aplikatua zentratu nahi izan dugu gure gogoeta gaia. Izan ere, euskararen erabilera areagotzeko aspaldi ari baika-ra plangintzaren bidetik lan egiten, bai maila orokorreko plangintzen bidez (EBPN, Bai Euskarari), bai eta mikroplangintzen bidez (enpresetan, administrazioan, erakundeetan...), ere. Aldiz, zein oinarri teoriko eta metodologiko erabili ohi dugu, plangintza horiek garatzeko garaian? Zein ikasgai atera genitzake, orain arte garaturiko esperientzia desberdinetatik? Halakoak eta beste hainbat galdera izan ditugu, aztergai, aurtengo ikastaroan.

Ikastaroa, esan bezala, UEUko udako ikastaroen baitan, Uztailak 17an eta 18an Iruñeko Hizkuntza Eskolan eskaini zen. Izenburua, **“Hizkuntza plangintza-
ren alde teorikoak eta aplikatuak”** izan zen.

Ikastaroetan unibertsitateko irakasleenaz gain, esperientzia praktikoak garatzen ari diren erakundeek kideen eta teknikarien hitzaldiak eskaini ziren.

25 ikaslek eta 11 irakaslek parte hartu zuten eta eginiko balorazioa ona izan zen.

6.6.5

**Soziolinguistika alorreko Teknikari
eta Eragileentzat Formazio Premiak**

Koordinatzailea: Iker Salaberria
iker@soziolinguistika.org

Gaur egun asko dira euskararen berreskurapenari lotuta lanean dabiltzan teknikariak. Aldiz, halako jende multzoa mugitzen duen arlo batean, oraindik orain, formazio eskaintza oso desegituratua dago. Unibertsitate mailako ikasketetan soziolinguistika lerro egituraturik ez dugu eta horrela, formazio eta esperientzia anitzeko teknikariak topatzen ditugu hizkuntza normalkuntza lanean. Formazio behar nabarmenak sortzen ditu egoera honek.

Proiektu honetan, egun dagoen formazio eskaintza aztertu dugu lehenik, hori oinarri hartuta, etorkizunean garatu beharreko urratsak zeintzuk izan beharko liratekeen zehazte aldera. 2006an Unibertsitate mailako soziolinguistikazko formazioaren berri jaso genuen. Horrela, bildutako informazioa Bat Soziolinguistika aldizkariko 61. zenbakian eman genuen argitara.

2007an, berriz, formazio premiak identifikatzeko, teknikariengandik informazioa jaso dugu. Horretarako, bi bide erabili ditugu; batetik, hainbat teknikariri galdetegi bat betetzeko eskatu diegu; bestetik, hautatutako sei teknikarirekin aurrez – aurreko elkarriketak egin ditugu. Hurrengo urratsa, beraz, jasotako informazioa ustiatu eta aurrera begira landu beharreko bidearen inguruko gogoetari heltzea izango da.

Soziolinguistika Klusterraren misioan gure egitekoen artean jaso dugu, eragileekin hausnarketarako zein lankidetzarako bilgune-sareak osatzea. Bestetik, gure jarduna zehazteko, bazkideen behar edo premiei erantzutea ezinbestekoa da. Azkenik, soziolinguistikaren ezagutzaren garapenean garrantzitsuak izan daitezkeen hainbat eragilek gure erakundearen berri gertutik, aurrez – aurre jasotzea beharrezkoa dela deritzogu.

Aurreko guztia aintzat hartuta, 2007rako harreman plana osatu genuen. Harreman plan hau bi ataletan bereizi genuen. Bazkideekiko harremanen inguruko zehaztapenak jasotzen dituen barne harreman plana batetik; eta bazkide ez diren eragileekiko harremanen ingurukoak jasotzen dituen kanpo harreman plana, bestetik.

Horrela, jarraian biltzen ditugu 2007an zehar ildo honetan eman ditugun urratsak nagusiak:

CALEko ordezkariak

Peter MacIntyre

• **Bazkideekin bilerak:** ondorengo bazkideekin bildu gara.

- Hernaniko Udala
- Netele
- Eusko Ikaskuntza
- Euskara Kultur Elkargoa
- Elhuyar Aholkularitza
- HUHEZI
- AEK (Euskaraz Koop. E.)

Bilera hauetan, gure jardueraren berri emateaz gainera, euren asmoen eta beharren berri jaso dugu. Horrela, aurrera begira, Soziolinguistika Klusterrak garatu beharreko lankidetzak eta proiektu berrietarako aukerak aztertuz.

• **Bazkideentzako berripapera:** bazkideek Soziolinguistika Klusterraren inguruko berri zehatzagoa izan dezaten, bazkideen berripapera osatu, eta jadanik, lehenengo zenbakia zabaltu dugu.

• **Kanpo eragileekin bilerak:** ondorengo erakundeekin egin ditugu bilerak

- Hizkuntza Politikarako Sailburuordetza
- Gipuzkoa Donostia Kutxa
- Bilbao Bizkaia Kutxa
- Gipuzkoako Foru Aldundia
- Bizkaiko Foru Aldundia

Bilera hauen helburua, garatzen ari ginen jardueren eta esku artean genituen asmoen berri jasotzeaz gain, aurrera begira izan genitzakeen elkarlan aukerak aztertzea izan da.

• **Nazioarteko harremanak:** Soziolinguistika Klusterrak, beharrezkotzat du kanpoan egiten ari denaren berri ezagutu, eta atzerriko aditu eta eragileekin harremana lantzea. Bi arlo hauetan, aurretengoan, zenbait harreman landu izan ditugu. Besteak beste, Xavier Vila soziolinguista eta *Xarxa CRUSCAT* erakundeko Zuzendariarekin (<http://www.demolinguistica.cat/web/>), Coordinadora d'Associacions per la Llengua catalana [CAL] erakundearekin eta Kanadako Peter MacIntyre psikologia irakaslearekin izan ditugu harremanak. Harreman hauetan, batez ere, gure erakundearen berri ematea, etorkizunerako harreman bideak zabaltzea eta proiektu berrietarako aukerak aztertzea izan da helburu nagusia.

Soziolinguistika hiztegiak: Eusko Jaurlaritzaren Hizkuntza Sailburuordearen eskariz, UZEI erakundea soziolinguistika hiztegia osatzen ari da. Lan horretarako Soziolinguistika Klusterrari lankidetzak eskaintza luzatu zion. Klusterrako Lionel Joly teknikariek euren ekarpenak bideratu dituzte lan hone-tan.

“Euskara Elkarreak i2lian” jardunaldia: Topagunearen hamargarren urteurrena zela eta antolatu zen jardunaldi hau. Bertan TELParen inguruan eginiko tailerrean Pablo Suberbiola teknikariak parte hartu zuen, Ferran Suay-rekin batera TELP metodologiak euskararen kasuan izan ditzakeen aplikazio moduez.

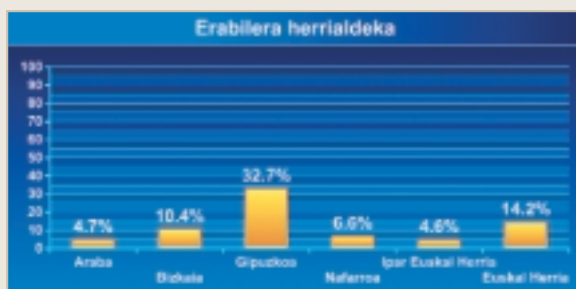
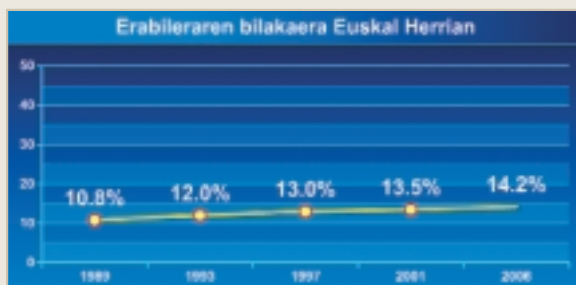
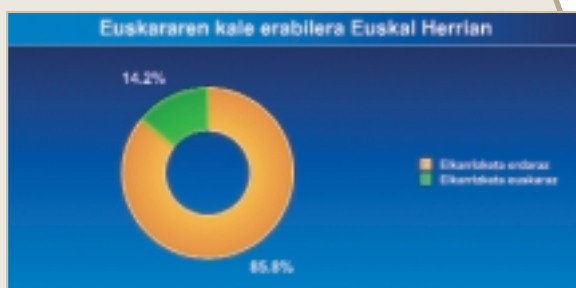
Hizkuntza politika gizartean: Udako Euskal Unibertsitateak antolatu zuen jardunaldi hau. Bertan Soziolinguistika Klusterrak parte hartu zuen, Lionel Joly-ren eskutik, laugarren mahai inguruan moderatzaile lanak bideratuz.

Euskararen Historia Soziala: Euskaltzaindia lantzen ari den proiektua da, Lionel Joly teknikariak lehenengo mintegian parte hartu zuen.

Euskararen Erakunde Publikoa: Lionel Joly EEP-ren soziolinguistikako batzorde zientifikoaren partaide da.

Herrietako Euskararen Kale Erabileraren Neurketak

9.1

Euskal Herriko V. Kale Erabileraren Neurketak administrazio nagusien laguntzarik ez zuela jasoko jakin genuenean, proiektu hau aurrera ateratzeko modua pentsatzeari ekin genion. Aurreko urteetako esperientzia eta Euskal Herriko neurketa egitera gindoazela oinarri hartuta, udalei eta mankomunitateei euren herriko eta eskualdeko neurketa bereziak egiteko aukera eskaintzea, finantzazio iturri on bat izan litekeela pentsatu genuen. Honekin batera, hainbat udali neurketa orokorrerako dirulaguntzak emateko eskaera luzatu genion. Esan behar dugu eginiko eskaerak uste baino erantzun hobea jaso zuela eta aurreikuspen guztiak gainditu zituela. Hortaz, laguntza eman diguten Udala eta Mankomunitate guztiei gure esker ona helarazi nahi diegu. Hemen, duzue, laguntza hau eman digutenen zerrenda;

- Amorebieta-Etxanoko Udala
- Andoaingo Udala
- Anoetako Udala
- Arrasateko Udala
- Astigarragako Udala
- Bermeoko Udala
- Bilboko Udala
- Elgetako Udala
- Errenteriako Udala
- Eskoriatzako udala
- Gasteizko Udala
- Gernikako Udala
- Hernaniko Udala
- Igorreko Udala
- Legazpiko Udala
- Leioako Udala
- Lekeitioko Udala
- Markina-Xemeingo Udala
- Ondarroako Udala
- Ordiziako Udala
- Pasaiaiko Udala
- Sakanako Mankomunitatea
- Tolosako Udala
- Uribe Kostako Mankomunitatea
- Urnietako Udala
- Usurbilgo Udala
- Villabonako Udala
- Zaldibarko Udala
- Zestoako Udala
- Zizurkilgo Udala
- Zumaiko Udala

Soziolinguistika Klusterra sortu zenean eginiko gogoetetan nabarmen ageri zen soziolinguistikaren inguruan lanean ibili bazebiltzala hainbat erakunde eta norbanako. Klusterraren baitan ikusten genituen egitekoen artean, hauek guztiak proiektu desberdinetan egituratzen joatea zen. Hauekin guztiakin soziolinguistika arloko sarea eratzen joatea, hain zuzen. Bide honetan 2007 ere zenbait urrats eman dira. Horren erakusle, urtean zehar Klusterrarekin harreman mota bat edo beste izan dutenen zerrenda doakizue jarraian:

Izen deiturak	Erakundea	Harreman mota	Proiektua
1. Iñaki Martínez de Luna	Eusko Ikaskuntza	Proiektu zuzendaria Hizlaria Proiektu taldeko kide	– ARRUE proiektua – EHko hizkuntza erabileraren V. kale-neurketa – Bat Soziolinguistika Aldizkaria
2. Nekane Larrañaga	EHU-UPV. Soziologia I. Saila	Aholkularia Hizlaria	ARRUE proiektua
3. Juanito Etxeberria	EHU-UPV. Hezkuntzarako Ikerkuntza eta Diagnosi-Metodoen Saila	Aholkularia	ARRUE proiektua
4. Mikel Zalbide	Hezkuntza Saila. Euskara Zerbitzua, Nolega	Proiektu taldeko kide Hizlaria	ARRUE proiektua ARRUE proiektua
5. Antton Peñalba	Hezkuntza Saila. IRALE	Proiektu taldeko kide	ARRUE proiektua
6. Gotzone Elu	Hezkuntza Saila. IRALE	Proiektu taldeko kide	ARRUE proiektua
7. Maria Jose Azurmendi	EHU-UPV. Gizarte Psikologia eta Portaera Zientzien Metodologia Saila	Proiektu taldeko kide	Bat Soziolinguistika Aldizkaria
8. Battittu Coyos	René Descartes Unibertsitatea	Proiektu taldeko kide	Bat Soziolinguistika Aldizkaria
9. Jone Miren Hernandez	EHU-UPV. Antropologia Saila	Proiektu taldeko kide	Bat Soziolinguistika Aldizkaria
10. Nekane Jausoro	EHU-UPV	Proiektu taldeko kide	Bat Soziolinguistika Aldizkaria
11. Inma Muñoz	Gipuzkoako Ikastolen Elkarte	Proiektu taldeko kide	Bat Soziolinguistika Aldizkaria
12. Alex Mungia	HABEko teknikaria	Proiektu taldeko kide	Buruntzaldeko familia bidezko transmisio programa
13. Xabier Elortza	HABEko teknikaria	Proiektu taldeko kide	Buruntzaldeko familia bidezko transmisio programa
14. Gema Loinaz	Kultura Saila. HPSko teknikaria	Proiektu taldeko kide	Buruntzaldeko familia bidezko transmisio programa
15. Iñaki Arruti	Lasarte-Oriako euskara teknikaria	Proiektu taldeko kide	Buruntzaldeko familia bidezko transmisio programa
16. Malores Etxeberria	Hernaniko euskara teknikaria	Proiektu taldeko kide Hizlaria	– Buruntzaldeko familia bidezko transmisio programa – Soziolinguistika ikastaroak UEUren udako ikastaroetan

17. J. Inazio Marko	EHU-UPV. Hezkuntzaren Teoria eta Historia Saila	Zuzendaria Zuzendaria Hizlaria	– ERALAN proiektua – Ulibarri programa. Kalitate lan taldea eta aholkularitza – Soziolinguistika ikastaroak UEUren udako ikastaroetan
18. Eñaut Apaolaza	Emun Kooperatiba Elkarte	Proiektu taldeko kide	ERALAN proiektua
19. Jon Ajuria	Bizkaiko Foru Aldundiko teknikaria	Proiektu taldeko kide	ERALAN proiektua
20. Fermin Perez	Bizkaiko Foru Aldundiko teknikaria	Proiektu taldeko kide	ERALAN proiektua
21. Nekane Jauregi	Gipuzkoako Foru Aldundiko teknikaria	Proiektu taldeko kide	ERALAN proiektua
22. Joxean Amundarain	Gipuzkoako Foru Aldundiko teknikaria	Proiektu taldeko kide	ERALAN proiektua
23. Aitziber Madrazo	LAB sindikatuko euskara planen arduraduna	Proiektu taldeko kide	ERALAN proiektua
24. Elixabet Almandoz	Eusko Ikaskuntza	Proiektu taldeko kide	ERALAN proiektua
25. Igor Calzada	MIKeko ikertzailea	Aholkularia	ERALAN proiektua
26. Gemma Sanginés	Societat Valenciana de Psicologia kidea	Hizlaria	ERALAN proiektua
27. Xabier Isasi	EHU-UPV. Gizarte Psikologia eta Portaera Zientzien Metodologia Saila	Proiektu taldeko kide Zuzendaria	– EHko hizkuntza erabileraren V. kale-neurketa – Lezoko eta Pasaiko haur eta gazteen hizkuntza gaitasuna eta erabilera
28. Rosa Ramos	Nafarroako Euskara Teknikarien Lanbide Elkarte	Proiektu taldeko kide	EHko hizkuntza erabileraren V. kale-neurketa
29. Karmele Perez	Mondragon Unibertsitatea. HUHEZI	Proiektu zuzendaria	Euskararen Normalizazio Kasu Aurreratuak
30. Zihara Aranbarri	Mondragon Unibertsitatea. HUHEZI	Proiektu taldeko kide	Euskararen Normalizazio Kasu Aurreratuak
31. Javier Zarrabeitia	Ezagutzaren Clusterra	Aholkularia	Euskararen Normalizazio Kasu Aurreratuak
32. Sonia Perez	Euskara Elkarleen Topagunea	Proiektu taldeko kide	Gazteen hizkuntza erabilera. Perspektiba eta prospektiba
33. Jaime Altuna	Gipuzkoako Urtxintxa Eskola	Proiektu taldeko kide Hizlaria	– Gazteen hizkuntza erabilera. Perspektiba eta prospektiba – Soziolinguistika ikastaroak UEUren udako ikastaroetan
34. F. Xavier Vila i Moreno	UB. Soziolinguistika. Xarxa CRUSCATeko Zuzendaria	Aholkularia	Gazteen hizkuntza erabilera. Perspektiba eta prospektiba
35. Bittor Zarrabeitia	Gernika-Lumoko euskara zerbitzua	Aholkularia	Gazteen hizkuntza erabilera. Perspektiba eta prospektiba
36. Nora Palmitano	Zestoako euskara zerbitzua	Aholkularia	Gazteen hizkuntza erabilera. Perspektiba eta prospektiba
37. Amaia Zinkunegi	Debako euskara zerbitzua	Aholkularia	Gazteen hizkuntza erabilera. Perspektiba eta prospektiba
38. Asier Larrinaga	EITB	Aholkularia	Gazteen hizkuntza erabilera. Perspektiba eta prospektiba
39. Pello Jauregi	Kuadrillategi	Aholkularia	Gazteen hizkuntza erabilera. Perspektiba eta prospektiba

40. Jokin Larrañaga	Ulibarri programa	Aholkularia	Gazteen hizkuntza erabilera. Perspektiba eta prospektiba
41. Eduardo Conde	Kontseilua	Aholkularia	Gazteen hizkuntza erabilera. Perspektiba eta prospektiba
42. Diego Egizabal	Kuadrillategi	Aholkularia	Gazteen hizkuntza erabilera. Perspektiba eta prospektiba
43. Tamara Arza	Gernika-Lumoko Udala	Aholkularia	Gazteen hizkuntza erabilera. Perspektiba eta prospektiba
44. Maite Asensio	Gipuzkoako Urtxintxa Eskola	Aholkularia	Gazteen hizkuntza erabilera. Perspektiba eta prospektiba
45. Ana Ibabe	Donostiako Euskara Udal patronatua	Aholkularia	Gazteen hizkuntza erabilera. Perspektiba eta prospektiba
46. Antton Amondarain	Jakintza Ikastola	Aholkularia	Gazteen hizkuntza erabilera. Perspektiba eta prospektiba
47. Roberto Gutierrez	Euskararen Gizarte Erakundearen Kontseilua	Hizlaria	Soziolinguistika ikastaroak UEUren udako ikastaroetan
48. Amaia Agirre	Kultura Saila. HPS	Hizlaria	Soziolinguistika ikastaroak UEUren udako ikastaroetan
49. Aizpea Otaegi	Elhuyar aholkularitza	Hizlaria	Soziolinguistika ikastaroak UEUren udako ikastaroetan
50. Txerra Rodriguez	Topagunea. Euskara Elkartearen Federazioa	Hizlaria	Soziolinguistika ikastaroak UEUren udako ikastaroetan
51. Iñaki Artola	Hezkuntza Saila. Euskara Zerbitzua, Nolega	Proiektu taldeko kide	– Ulibarri programa. Kalitate lan taldea eta aholkularitza – ARRUE proiektua – Buruntzaldeko familia bidezko transmisio programa
52. Santos Izagirre	Hezkuntza Saila. Euskara Zerbitzua, Nolega	Proiektu taldeko kide	– Ulibarri programa. Kalitate lan taldea eta aholkularitza – ARRUE proiektua
53. Jokin Larrañaga	Hezkuntza Saila. Euskara Zerbitzua, Nolega	Proiektu taldeko kide	– Ulibarri programa. Kalitate lan taldea eta aholkularitza – ARRUE proiektua
54. Jasone Aldekoa	Hezkuntza Saila. Euskara Zerbitzua, Hizkuntza Normalkuntza Teknikaria	Proiektu taldeko kide	Ulibarri programa. Kalitate lan taldea eta aholkularitza
55. Josune Alberdi	Hezkuntza Saila. Euskara Zerbitzua, Hizkuntza Normalkuntza Teknikaria	Proiektu taldeko kide	Ulibarri programa. Kalitate lan taldea eta aholkularitza
56. Xabier Bengoetxea	Hezkuntza Saila. Euskara Zerbitzua, Hizkuntza Normalkuntza Teknikaria	Proiektu taldeko kide	Ulibarri programa. Kalitate lan taldea eta aholkularitza

Arloa egituratzearen eta saretzearen inguruko balorazio eta gogoeta egin dugu Soziolinguistika Klusterrean. Sarreran aipatutakoari jarraiki, sare honetan unibertsitateko kideak integratzen joan beharra ikusten dugu. Horretarako, ondorengo urteetarako erronka izango da unibertsitateko irakasleekin harremanak landu eta sendotzea. Eurek ere, soziolinguistikaren inguruko ikerketa eta lanei hel diezaioten aukerak ugarituz.

Ondorengo taulan jaso ditugu esparruz esparru 2007rako jarri genituen helburuak:

Erabiltzaile / Komunitatea

- Erakunde estrategikoetatik 3rekin lankidetzaren bat lortzea
- Gutxienez, erakunde estrategiko bat bazkide egitea
- Bazkide ez diren 5 erakunde estrategikorekin bilera egitea
- Bazkide diren 8 erakunderekin bilera egitea
- Garatutako proiektuen ondorioz, pertsona juridiko diren bazkideek jasotako etekin identifikagarri bat gutxienez izatea
- Proiektuetako Erreferentzien Bilgunean 200 erreferentzia sartzea
- Pertsona juridiko diren bazkideen asebetetze-indizeak 6tik gorakoak izatea, 10eko eskalan
- Pertsona juridiko diren bazkide guztiek gutxienez proiektu batean parte hartu izana
- Urtean zehar 7 argitalpen zabaltzea
- Urtean zehar gutxienez, 2 jardunaldi ireki antolatzea
- Urtean zehar 3 agerpen publiko edo prentsaurreko burutzea
- Bi formazio ikastaro (EHU, UEU) antolatu izana

Garapena

- Proiektu bakoitzetik gutxienez identifikatutako bi etekin sortu izana
- Garatutako proiektuen lorpen-indizeak 6tik gorakoak izatea
- EDBko adierazleen %100 eguneratua edukitzea
- Euskararen egoerari buruzko datuen inguruan gutxienez lan saio bat egitea
- Metodologia berriak sortu edota egokitzea

Prozesuak

- Proiektuen prozedurari beteaz garaturiko proiektu portzentaia
- 5S kalitate sistema aplikatzen hastea
- Adierazle orokorren errebisioa kopurua zuzendaritzan (urtarrila, maiatza eta urria) eta bulegoan (maiatza eta urria)

Baliabideak

- Urteko balantze ekonomikoan defizitik ez izatea
- Langileen asebetetzea oro har 6tik gorakoa izatea
- Urte amaieran hitzarmenean jasotako orduetatik gora sartutako ordurik ez izatea
- Proiektuetako aurreikuspenekiko desbideratze ponderatuak %3a ez gainditzea
- Zuzendaritzaren efizientziari buruzko auto-balorazioa eta langileen balorazioa 6tik gorakoa izatea
- Langileen trebakuntzan, bakoitzak (egun osoko jardunaren proportzioan) gutxienez 50 ordu egin izana lanordutan
- Lan giroari dagozkion bulego kideon balorazioa 6tik gorakoak izatea
- Gutxienez proiektu bat finantzaketa publikorik gabe (edo zati txiki batekin) bideratzea

Urteko helburuak eta balantzea

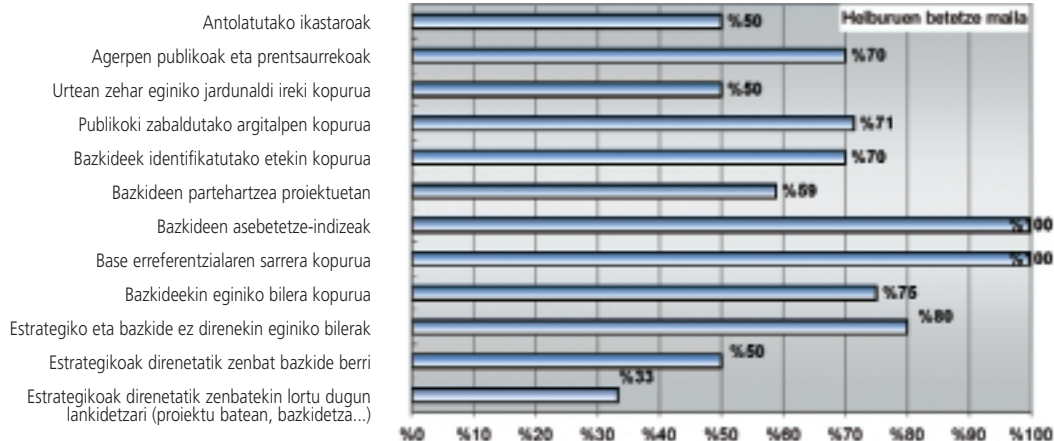
11.1 Adierazleen balantzea

Jarritako helburuen inguruko balantzeak berriz, ondorengo grafikoetan islatu ditugu:

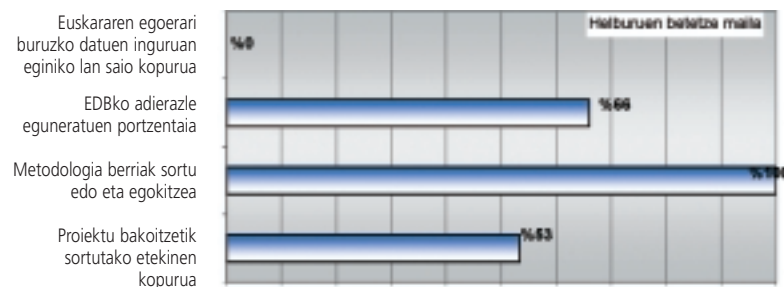
Adierazleei begiratuta esan dezakegu, urte honetarako jarritako helburu gehienak bete ditugula. Batez ere, baliabide eta prozesuen atalean osatu ditugu helburuak. Halere, guretzat garrantzia berezia duen erabiltzaile eta komunitatearen atalean hainbat hutsune agertzen zaizkigu. Argitu behar

da, ordea, bertan agertzen diren helburu guztiak 2007an lortu ez baditugu ere, epeek eraginda izan dela, maila batean. Hau da, zenbait helburu ez ditugu 2007an erdietsi, egitasmoak bukatzeko epeak luzatu edota atzeratu zaizkigulako, baina, helburu hauek gehienak 2008 urtearen hasieran erdietsia aurreikusten dugu. Oro har, beraz, Soziolinguistika Klusterraren urteko jardueraren balorazio positiboa egiten dugu

Erabiltzaile eta komunitatea

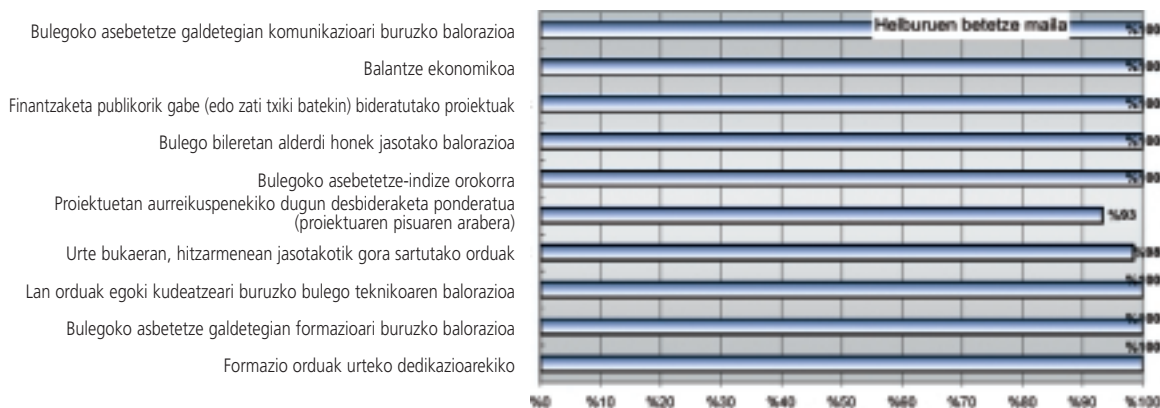
Garapena

Daturik ez duten adierazleak

Garatutako proiektuen lorpen-indizeak

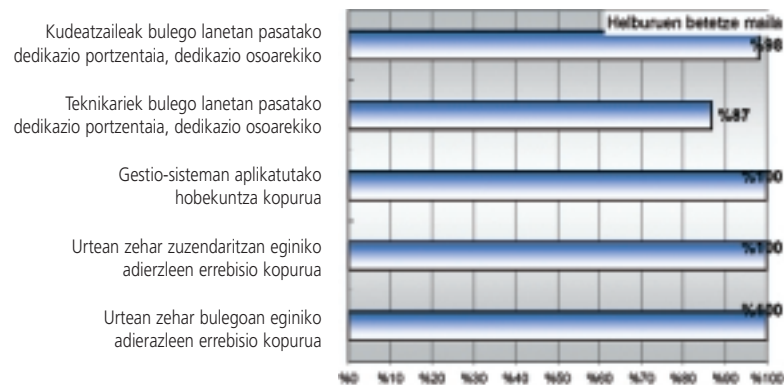
Baliabideak (pertsonal eta materialak)

Daturik ez duten adierazleak

Zuzendaritza kideen bulego eta euren arteko komunikazioari buruzko balorazioa
Gure lana misioarekin koherente izan denari buruz zuzendaritzaren eta langileen balorazioa

(Barne) Prozesuak

Daturik ez duten adierazleak

Eredua betez garaturiko proiektu portzentaia